

V Bruseli 12. januára 2018
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0002 (NLE)**

**5248/18
ADD 1**

**VISA 3
COEST 3
JAIEX 2**

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	11. januára 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2018) 7 final ANNEX
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom výbore zriadenom na základe Dohody medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou republikou o zjednodušení udeľovania víz, pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení k vykonávaniu dohody

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2018) 7 final ANNEX.

Príloha: COM(2018) 7 final ANNEX

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 1. 2018
COM(2018) 7 final

ANNEX

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady,

**ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v spoločnom
výbore zriadenom na základe Dohody medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou
republikou o zjednodušení udeľovania víz, pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení k
vykonávaniu dohody**

NÁVRH
ROZHODNUTIE č. .../201.. SPOLOČNÉHO VÝBORU
ZRIADENÉHO DOHODOU
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A AZERBAJDŽANSKOU REPUBLIKOU
O ZJEDNODUŠENÍ UDEĽOVANIA VÍZ

Z ...,

pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení k vykonávaniu dohody

VÝBOR,

so zreteľom na Dohodu medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou republikou o zjednodušení udeľovania víz¹ (ďalej len „dohoda“), a najmä na jej článok 12,

keďže dohoda nadobudla platnosť 1. septembra 2014,

ROZHODOL TAKTO:

Článok 1

Spoločné usmernenia k vykonávaniu Dohody medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou republikou o zjednodušení udeľovania víz sa stanovujú v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V/vo...

Za Európsku úniu

Za Azerbajdžanskú republiku

¹ Ú. v. EÚ L 128, 30.4.2014, s. 49 – 60.

NÁVRH
USMERNENIA
K VYKONÁVANIU
DOHODY MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A AZERBAJDŽANSKOU
REPUBLIKOU
O ZJEDNODUŠENÍ UDEĽOVANIA VÍZ

Účelom dohody medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou republikou o zjednodušení udeľovania víz, ktorá nadobudla platnosť 1. septembra 2014 (ďalej len „dohoda“), je na základe reciprocity zjednodušiť postupy pri udeľovaní víz občanom Únie a Azerbajdžanu na plánovaný pobyt, ktorý počas obdobia 180 dní neprekročí 90 dní.

Dohodou sa stanovujú právne záväzné práva a povinnosti na účely zjednodušenia postupov pri vydávaní víz azerbajdžanským občanom a občanom EÚ.

Cieľom týchto usmernení prijatých spoločným výborom zriadeným článkom 12 dohody (ďalej len „spoločný výbor“) je zabezpečiť správne a jednotné uplatňovanie ustanovení dohody zo strany diplomatických misií a konzulárnych úradov členských štátov schengenského priestoru a azerbajdžanskej republiky. Tieto usmernenia nie sú súčasťou dohody, a preto nie sú právne záväzné. Dôrazne sa však odporúča, aby sa nimi diplomatický a konzulárny personál dôsledne riadil pri vykonávaní ustanovení dohody.

Usmernenia sa majú aktualizovať na základe skúseností s vykonávaním dohody pod záštitou spoločného výboru.

S cieľom zabezpečiť nepretržité a jednotné vykonávanie dohody a v súlade s rokovacím poriadkom spoločného výboru pre zjednodušenie vydávania víz sa zmluvné strany dohodli dodržiavať neformálne kontakty v období medzi jednotlivými formálnymi zasadnutiami spoločného výboru, aby mohli riešiť naliehavé otázky. Podrobné správy o týchto otázkach a neformálnych kontaktoch budú predložené na nadchádzajúcom zasadnutí spoločného výboru pre zjednodušenie vydávania víz.

I. VŠEOBECNÉ OTÁZKY

1.1. Účel a rozsah uplatňovania

V článku 1 dohody sa stanovuje, že: *„Cieľom tejto dohody je na základe reciprocity zjednodušiť postup pri udeľovaní víz občanom Únie a Azerbajdžanskej republiky na účely pobytu v trvaní najviac 90 dní počas doby 180 dní.“*

Dohoda sa vzťahuje na všetkých občanov Únie a Azerbajdžanskej republiky, ktorí žiadajú o krátkodobé vízum, bez ohľadu na krajinu, v ktorej majú bydlisko.

Dohoda sa nevzťahuje na osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré sú držiteľmi povolenia na pobyt vydaného niektorým z členských štátov alebo Azerbajdžanskou republikou. Na túto kategóriu osôb sa vzťahujú bežné pravidlá *acquis* EÚ v oblasti víz a vnútroštátnych právnych predpisov Azerbajdžanskej republiky

1.2. Rozsah pôsobnosti dohody

V článku 2 dohody sa stanovuje, že:

„1. *Zjednodušený postup udeľovania víz stanovený v tejto dohode platí pre občanov Únie a Azerbajdžanskej republiky len v tom prípade, ak nie sú oslobodení od vízovej povinnosti podľa právnych predpisov Azerbajdžanskej republiky, Únie alebo členských štátov alebo podľa tejto dohody alebo iných medzinárodných dohôd.*

2. *Na otázky, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia tejto dohody, napríklad zamietnutie udelenia víza, uznávanie cestovných dokladov, preukazovanie dostatočných prostriedkov na pokrytie životných nákladov, odmietnutie vstupu alebo opatrenia súvisiace s vyhostením, sa vzťahujú vnútroštátne právne predpisy Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov alebo Únie.“*

Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 dohody (ktorým sa stanovuje oslobodenie od vízovej povinnosti pre občanov Európskej únie a Azerbajdžanskej republiky, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov), dohoda neovplyvní existujúce predpisy týkajúce sa vízovej povinnosti a oslobodenia od vízovej povinnosti. Napríklad článok 4 nariadenia Rady č. 539/2001² umožňuje členským štátom oslobodiť od vízovej povinnosti civilné posádky lietadiel a námorných lodí a ďalšie kategórie osôb.

V tejto súvislosti treba dodať, že podľa článku 21 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda³, sú všetky členské štáty schengenského priestoru povinné uznávať dlhodobé víza a povolenia na pobyt vydané navzájom ako platné na účely krátkodobých pobytov na ich území. Všetky zmluvné strany dohovoru uznávajú povolenia na pobyt, víza typu D a krátkodobé víza pridružených krajín na vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009⁴ (vízový kódex) sa vzťahuje na všetky otázky, ktoré nie sú upravené v tejto dohode, napríklad pokiaľ ide o určenie zmluvnej strany dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, zodpovednej za spracovanie žiadosti o vízum, odôvodnenie zamietnutia udelenia víza a právo odvolať sa proti zamietavému rozhodnutiu alebo všeobecné pravidlo vedenia osobného pohovoru so žiadateľom o vízum a poskytnutia informácií vo vzťahu k žiadosti o vízum. V súvislosti s otázkami⁵, na ktoré sa dohoda nevzťahuje, napríklad ako je uznávanie cestovných

² Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001), naposledy zmenené nariadením (EÚ) č. 1289/2013 z 11.12.2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 74).

³ Ú. v. ES L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, p. 1).

⁵ Predovšetkým nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1.

dokladov, dôkaz o dostatočných prostriedkoch na živobytie, odopretie vstupu na územie členských štátov a opatrenia súvisiace s vyhostením, sa okrem toho naďalej uplatňujú schengenské pravidlá (t. j. odopretie vstupu na územie, dôkaz o dostatočných prostriedkoch na živobytie atď.) a v prípade potreby vnútroštátne právne predpisy.

Dokonca aj v prípade, ak boli splnené podmienky stanovené v dohode, napríklad ak by žiadateľ o vízum predložil doklad potvrdzujúci účel cesty pre kategórie osôb uvedené v článku 4, možno mu udelenie víza stále zamietnuť, ak nie sú splnené podmienky stanovené v článku 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 (ďalej len „Kódex schengenských hraníc“⁶), t. j. ak dotyčná osoba nie je držiteľom platného cestovného dokladu, má záznam v SIS alebo ak daná osoba predstavuje hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť atď.

Ostatné možnosti flexibility pri udeľovaní víz, ktoré umožňuje vízový kódex, platia aj naďalej. Napríklad víza na viac vstupov s dlhým obdobím platnosti – až na päť rokov – možno vydať pre kategórie osôb, ktoré nie sú uvedené v článku 5 dohody, ak sú splnené podmienky stanovené vo vízovom kódexe (článok 24). Rovnako sa aj naďalej budú uplatňovať ustanovenia vízového kódexu, ktoré umožňujú oslobodenie od vízového poplatku alebo jeho zníženie (článok 16 ods. 5 a 6 vízového kódexu).

Pokiaľ ide o Azerbajdžanskú republiku, migračný kódex⁷ a ďalšie príslušné normatívne právne predpisy Azerbajdžanskej republiky sa uplatňujú na všetky otázky, na ktoré sa táto dohoda nevzťahuje, napríklad na odôvodnenie zamietnutia udelenia víza, právo odvolať sa proti zamietavému rozhodnutiu alebo všeobecné pravidlo vedenia osobného pohovoru so žiadateľom o vízum a poskytnutia informácií vo vzťahu k žiadosti o vízum, uznávanie cestovných dokladov, dôkaz o dostatočných prostriedkoch na živobytie, odopretie vstupu na územie Azerbajdžanskej republiky, opatrenia súvisiace s vyhostením.

Ostatné možnosti flexibility pri udeľovaní víz, ktoré umožňujú vnútroštátne právne predpisy Azerbajdžanskej republiky, platia aj naďalej v prípade, keď stanovujú priaznivejšie podmienky pre žiadateľa. Naďalej sa budú uplatňovať napríklad ustanovenia v zákone Azerbajdžanskej republiky „O úradných poplatkoch“ (článok 17.2.) umožňujúce oslobodenie od vízového poplatku a ustanovenia v migračnom kódexe Azerbajdžanskej republiky (článok 38) umožňujúce udeľovanie elektronických víz.

Dokonca aj v prípade, ak boli splnené podmienky stanovené v dohode, napríklad ak by žiadateľ o vízum predložil doklad potvrdzujúci účel cesty pre kategórie osôb stanovené v článku 4, možno mu udelenie víza stále zamietnuť, ak nie sú splnené podmienky stanovené v článku 36 migračného kódexu Azerbajdžanskej republiky (s výnimkou odseku 36.1.7) alebo ak nastali okolnosti uvedené v článku 16 migračného kódexu Azerbajdžanskej republiky.

1.3. Typy víz, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dohody

V článku 3 písm. d) dohody sa „vízum“ definuje ako „povolenie vydané členským štátom alebo Azerbajdžanskou republikou na tranzit cez územie členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky alebo na plánovaný pobyt na území členských štátov alebo

⁶ Ú. v. EÚ L 105, 13.4.2006, s.1, naposledy zmenené nariadením (EÚ) č. 610/2013, Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s.1.

⁷ Migračný kódex Azerbajdžanskej republiky bol prijatý zákonom Azerbajdžanskej republiky č. 713-IVQ dňa 2. júla 2013 a účinnosť nadobudol 1. augusta 2013.

Azerbajdžanskej republiky v trvaní najviac 90 dní počas ľubovoľného 180-dňového obdobia.“

Zjednodušenie podľa dohody platí tak pre jednotné víza platné pre celé územie členských štátov, ako aj pre víza s obmedzenou územnou platnosťou⁸.

Zjednodušenie podľa dohody platí pre všetky víza určené v kapitole 5 migračného kódexu Azerbajdžanskej republiky.

1.4. Výpočet dĺžky pobytu stanovenej vo víze

V Kódexe schengenských hraníc⁹ sa vymedzuje pojem krátkodobý pobyt takto: „90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia, čo zahŕňa posúdenie obdobia 180 dní predchádzajúcich každému jednotlivému dňu pobytu“.

Toto vymedzenie pojmov sa v súlade s dohodou vzťahuje aj na krátkodobé víza udelené Azerbajdžanskou republikou.

Deň vstupu sa bude počítať ako prvý deň pobytu na území členských štátov a deň odchodu sa bude počítať ako posledný deň pobytu na území členských štátov. Pojem „akýkoľvek“ znamená uplatnenie 180-dňového „pohyblivého“ referenčného obdobia, čiže spätného započítania každého dňa pobytu do obdobia posledných 180 dní s cieľom overiť, či je požiadavka týkajúca sa 90/180 dní naďalej splnená. Znamená to, že neprítomnosťou na území členských štátov počas neprerušeného obdobia 90 dní sa získava nárok na nový pobyt v dĺžke najviac 90 dní.

Toto vymedzenie pojmov nadobudlo účinnosť 18. októbra 2013. Online počítaadlo pre krátkodobé pobyty, ktoré možno použiť na výpočet obdobia povoleného pobytu podľa nových pravidiel, možno nájsť na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Príklad výpočtu dĺžky pobytu na základe nového vymedzenia pojmov:

Osoba, ktorá je držiteľom vstupného víza na viac vstupov počas 1 roka (18. apríla 2014 – 18. apríla 2015), prvýkrát vstúpi na územie 19. apríla 2014 a pobudne tam 3 dni. Následne tá istá osoba znovu vstúpi na územie 18. júna 2014 a pobudne tam 86 dní. Ako sa posudzujú tieto konkrétne dátumy? Kedy sa tejto osobe znovu povolí vstup na územie členských štátov?

Dňa 11. 9. 2014: za posledných 180 dní (16. 3. 2014 – 11. 9. 2014) daná osoba pobudla na území členských štátov 3 dni (19. – 21. 4. 2014) plus 86 dní (18. 6. 2014 – 11. 9. 2014) = 89 dní = žiadne prekročenie. Daná osoba je oprávnená zdržať sa ešte 1 deň.

K 16. 10. 2014: daná osoba môže vstúpiť a zdržiavať sa dodatočné 3 dni [dňa 16. 10. 2014 sa už pobyt z 19. 4. 2014 nepočíta (je už mimo obdobia 180 dní); dňa 17. 10. 2014 sa už pobyt z dňa 20. 4. 2014 nepočíta (je mimo 180-dňového obdobia), atď.].

K 15. 12. 2014: daná osoba môže vstúpiť a zdržiavať sa ďalších 86 dní [dňa 15. decembra 2014 sa už pobyt z 18. júna 2014 nepočíta (je mimo 180-dňového obdobia); dňa 16. decembra 2014 sa už pobyt z 19. júna 2014 nepočíta atď.].

⁸ Pozri Články 2, 24 a 25 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex), Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, p. 1.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 610/2013 (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 1).

1.5. Situácia týkajúca sa členských štátov, ktoré zatiaľ neuplatňujú schengenské *acquis* v plnom rozsahu, členských štátov, ktoré sa nezúčastňujú na spoločnej vízovej politike EÚ, a pridružených krajín

Členské štáty, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004 (Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko), 2007 (Bulharsko a Rumunsko) a 2013 (Chorvátsko) sú viazané dohodou od jej vstupu do platnosti.

Schengenské *acquis* zatiaľ neuplatňuje v plnom rozsahu Bulharsko, Cyprus, Chorvátsko a Rumunsko. Tieto štáty budú naďalej vydávať vnútroštátne víza s platnosťou obmedzenou na ich vlastné územie. Keď uvedené členské štáty začnú vykonávať schengenské *acquis* v plnom rozsahu, budú ďalej uplatňovať túto dohodu.

Kým uvedené členské štáty začnú vykonávať schengenské *acquis* v plnom rozsahu, platia pre všetky záležitosti, ktoré táto dohoda neupravuje, ich vnútroštátne právne predpisy. Od uvedeného dňa sa na záležitosti, ktoré táto dohoda neupravuje, budú uplatňovať schengenské pravidlá/vnútroštátne právne predpisy.

Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus a Rumunsko môžu uznávať povolenia na pobyt, víza typu D a krátkodobé víza vydané všetkými zmluvnými stranami dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a pridruženými krajinami na krátkodobé pobyty na svojom území¹⁰.

Podľa článku 21 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 o postupnom zrušení kontrol na spoločných hraniciach, sú všetky zmluvné strany dohovoru povinné uznávať dlhodobé víza a povolenia na pobyt vydané navzájom ako platné na účely krátkodobých pobytov na ich území. Uznávajú povolenia na pobyt, víza typu D a krátkodobé víza pridružených krajín na vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Dohoda sa nevzťahuje na Dánsko, Írsko a Spojené kráľovstvo, ale zahŕňa spoločné vyhlásenia, že je vhodné, aby tieto členské štáty uzavreli s Azerbajdžanskou republikou dvojstranné dohody o zjednodušení udeľovania víz.

Hoci sú Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko pridružené k Schengenskému dohovoru, nie sú viazané predmetnou dohodou. Dohoda však obsahuje spoločné vyhlásenie, že je vhodné, aby tieto krajiny pridružené k schengenskému priestoru uzatvorili dvojstranné dohody o zjednodušení vízového režimu s Azerbajdžanskou republikou bez zbytočného odkladu.

Dohoda o zjednodušení udeľovania víz medzi vládou Azerbajdžanskej republiky a vládou Nórskeho kráľovstva bola podpísaná 3. decembra 2013 a nadobudla platnosť 1. júna 2015. Dohoda o zjednodušení udeľovania víz medzi vládou Azerbajdžanskej republiky a švajčiarskou Spolkovou radou bola podpísaná 10. októbra 2016 a nadobudla platnosť 1. apríla 2017. Navyše, dohoda medzi vládou Azerbajdžanskej republiky a vládou Lichtenštajnskeho kniežatstva o vzájomnom uplatňovaní pravidiel uvedená v „dohode

¹⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 565/2014/EÚ z 15. mája 2014, ktorým s účinnosťou od 16. júna 2014 Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus a Rumunsko jednostranne uznávajú len tie jednotné víza na krátkodobý pobyt, ktoré sú platné na dva alebo viaceré vstupy, a víza na dlhodobý pobyt a povolenia na pobyt udelené schengenskými štátmi, ako aj národné víza a povolenia na pobyt udelené Bulharskom, Chorvátskom a Rumunskom ako rovnocenné s jeho národnými vízami nielen na účely tranzitu cez ich územie, ale aj pre plánované pobyty na jeho území, ktoré neprekračujú 90 dní počas ľubovoľného 180-dňového obdobia. Cyprus vzhľadom na neexistujúce diplomatické vzťahy v súčasnosti vyníma držiteľov azerbajdžanských pasov (s výnimkou diplomatického pasu) z uplatňovania ustanovení rozhodnutia č. 565/2014/EÚ z 15. mája 2014.

medzi Európskou úniou a Azerbajdžanskou republikou o zjednodušení udeľovania víz“ nadobudla platnosť 15. februára 2017.

1.6. Dohoda/dvojstranné dohody

V článku 13 dohody sa stanovuje, že:

„Táto dohoda má odo dňa nadobudnutia platnosti prednosť pred ustanoveniami akýchkoľvek bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd alebo dojednaní uzatvorených medzi jednotlivými členskými štátmi a Azerbajdžanskou republikou, pokiaľ ustanovenia týchto dohôd alebo dojednaní upravujú otázky, ktoré sú predmetom tejto dohody.“

Od dátumu nadobudnutia platnosti dohody sa prestávajú uplatňovať ustanovenia platných dvojstranných dohôd medzi členskými štátmi a Azerbajdžanskou republikou v otázkach, ktoré upravuje dohoda. V súlade s právom Únie musia členské štáty prijať potrebné opatrenia na odstránenie nezrovnalostí medzi svojimi dvojstrannými dohodami a touto dohodou.

Ak členský štát uzavrel dvojstrannú dohodu alebo dojednanie s Azerbajdžanskou republikou o otázkach, ktoré dohoda neupravuje, napríklad poskytnutie výnimky z vízovej povinnosti pre držiteľov služobných pasov, bude sa táto výnimka naďalej uplatňovať aj po nadobudnutí platnosti dohody Európskej únie o zjednodušení udeľovania víz.

Dvojstrannú dohodu s Azerbajdžanskou republikou stanovujúcu poskytnutie výnimky z vízovej povinnosti pre držiteľov služobných pasov uzatvorili tieto členské štáty: Rakúsko, Bulharsko, Chorvátsko, Maďarsko, Taliansko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Lotyšsko a Slovensko¹¹.

Oslobodenie držiteľov služobných pasov od vízovej povinnosti udelené členským štátom platí iba na cestu na území tohto členského štátu, nie však na cestu do iných schengenských členských štátov.

II. USMERNENIA TÝKAJÚCE SA OSOBITNÝCH USTANOVENÍ

2.1. Nové pravidlá, ktoré sa vzťahujú na všetkých žiadateľov o víza

Dôležité: Treba pripomenúť, že uvedené zjednodušenia týkajúce sa vízového poplatku, lehoty na spracovanie žiadostí o vízum, odchodu v prípade straty alebo odcudzenia dokladov a predĺženia platnosti víza sa vo výnimočných prípadoch uplatňujú na všetkých žiadateľov o víza a držiteľov víz, ktorí sú štátnymi občanmi Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov EÚ, ktoré sú touto dohodou viazané, napríklad vrátane turistov.

2.1.1. Poplatky za spracovanie žiadostí o víza

V článku 6 ods. 1 dohody sa stanovuje, že:

„1. Poplatok za spracovanie žiadosti o vízum je 35 EUR.“

V súlade s článkom 6 ods. 1 je poplatok za spracovanie žiadosti o vízum **35 EUR**. Tento poplatok sa bude vzťahovať na všetkých azerbajdžanských žiadateľov o víza (vrátane turistov) a týka sa krátkodobých víz bez ohľadu na počet vstupov.

¹¹ Oslobodenie od vízovej povinnosti je v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia Rady č. 539/2001.

V článku 6 ods. 2 dohody sa stanovuje:

2. *Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, od poplatkov za spracovanie žiadosti o vízum sú oslobodené tieto kategórie osôb:*

- a) *blízki príbuzní – manželskí partneri, deti (vrátane adoptovaných), rodičia (vrátane opatrovníkov), starí rodičia a vnúčatá občanov Európskej únie s riadnym pobytom na území Azerbajdžanskej republiky alebo občania Azerbajdžanskej republiky s riadnym pobytom na území členských štátov alebo občania EÚ s pobytom na území členských štátov, ktorých sú štátnymi príslušníkmi, alebo občania Azerbajdžanskej republiky s pobytom na území Azerbajdžanu;*
- b) *členovia oficiálnych delegácií vrátane stálych členov takýchto delegácií, ktorí sa na základe oficiálneho pozvania adresovaného členským štátom, Európskej únii alebo Azerbajdžanskej republike, budú zúčastňovať na oficiálnych stretnutiach, konzultáciách, rokovaníach alebo výmenných programoch, prípadne na podujatiach medzivládnych organizácií na území Azerbajdžanskej republiky alebo jedného z členských štátov;*
- c) *žiaci, študenti, študenti postgraduálneho štúdia a ich sprevádzajúci učitelia, ktorí cestujú na účely štúdia alebo vzdelávacích školení, vrátane ciest v rámci výmenných programov a iných školských aktivít;*
- d) *osoby so zdravotným postihnutím a v prípade potreby ich sprievod; (Pozn.: Na to, aby mohli využiť oslobodenie od poplatku, treba predložiť doklad o tom, že obidvaja žiadatelia o vízum patria do tejto kategórie. V prípadoch, keď je postihnutie žiadateľa zrejmé (nevidiace osoby, osoby bez končatín), prijateľné je vizuálne uznanie na vízovom konzulárnom úrade.*

V odôvodnených prípadoch môže žiadosť podať zástupca alebo opatrovník zdravotne postihnutej osoby.
- e) *účastníkov medzinárodných športových podujatí a ich odborný sprievod; (Pozn.: Fanúšikovia sa nebudú považovať za sprevádzajúce osoby);*
- f) *účastníci vedeckých, kultúrnych a umeleckých aktivít vrátane univerzitných a iných výmenných programov;*
- g) *osoby, ktoré predložili doklady preukazujúce nevyhnutnosť ich cesty z humanitárnych dôvodov vrátane naliehavého lekárskeho ošetrovania, ako aj osoba, ktorá pacienta sprevádza, alebo osoby, ktoré cestujú na pohreb blízkeho príbuzného alebo na návštevu vážne chorého blízkeho príbuzného;*
- h) *zástupcovia organizácií občianskej spoločnosti, ktorí cestujú na účely vzdelávacích školení, seminárov, konferencií, a to aj v rámci výmenných programov; (Pozn.: Žiadatelia, ktorí chcú využiť oslobodenie od poplatku pre túto kategóriu osôb, musia predložiť doklad o tom, že sú členmi organizácií občianskej spoločnosti alebo neziskových organizácií registrovaných v členských štátoch alebo v Azerbajdžanskej republike. – súvislosť s článkom 4).*
- i) *dôchodcovia; (Pozn.: Žiadatelia, ktorí chcú využiť oslobodenie od poplatku pre túto kategóriu osôb, musia predložiť dôkaz o svojom postavení dôchodcu. Oslobodenie nie je odôvodnené v prípadoch, ak účelom cesty je platená činnosť.)*
- j) *deti vo veku do 12 rokov;*

- k) *novinári a technický personál pracovne sprevádzajúci novinárov;* (Pozn.: Žiadatelia, ktorí chcú využiť oslobodenie od poplatku pre túto kategóriu osôb, musia predložiť doklad o tom, že sú členmi profesijných organizácií novinárov alebo médií – súvislosť s článkom 4 dohody);

Pokiaľ ide o členské štáty EÚ, uvedené kategórie osôb sú úplne oslobodené od poplatku. Okrem toho sa poplatok odpúšťa aj v súlade s článkom 16 ods. 4 vízového kódexu v prípade týchto kategórií osôb:

- výskumní pracovníci, ktorí cestujú v rámci Európskej únie na účely vykonania vedeckého výskumu v zmysle odporúčania Európskeho parlamentu a Rady 2005/761/ES z 28. septembra 2005;
- zástupcovia neziskových organizácií do veku 25 rokov vrátane zúčastňujúci sa na seminároch, konferenciách, športových, kultúrnych, alebo vzdelávacích podujatiach, ktoré organizujú neziskové organizácie.

Ako sa uvádza v článku 16 ods. 6 vízového kódexu „*v jednotlivých prípadoch sa môže vízový poplatok odpustiť alebo znížiť, ak to slúži na podporu kultúrnych alebo športových záujmov, záujmov v oblasti zahraničnej politiky, politiky rozvoja a ostatných oblastí zásadného verejného záujmu alebo z humanitárnych dôvodov.*“

V článku 16 ods. 7 vízového kódexu sa stanovuje, že vízový poplatok sa vyberá v eurách, v národnej mene tretej krajiny alebo v mene bežne používanej v tretej krajine, v ktorej sa žiadosť podáva, a je nevratný, okrem prípadov neprípustnosti žiadosti alebo v prípadoch, keď konzulát nie je príslušný.

S cieľom vyhnúť sa nezrovnalostiam, ktoré môžu viesť k podávaniu žiadostí o vízum na viacerých konzulátoch (tzv. visa shopping), majú sa členské štáty v Azerbajdžanskej republike snažiť zabezpečiť podobné poplatky za víza pre všetkých azerbajdžanských žiadateľov o víza v prípadoch, keď sa poplatky účtujú v cudzích menách.

Podobne, pokiaľ ide o Azerbajdžanskú republiku, poplatok sa odpúšťa aj v súlade s článkom 17 ods. 2 zákona Azerbajdžanskej republiky „O úradných poplatkoch“ v prípade týchto kategórií osôb;

- členom oficiálnych delegácií a úradníkom;
- predstaviteľom medzinárodných humanitárnych organizácií v Azerbajdžanskej republike;
- osobám, ktoré študujú alebo sa zapájajú do pedagogických činností na základe štátnych programov;
- osobám, ktoré cestujú na účely obrany.

Žiadatelia z EÚ a Azerbajdžanu dostanú potvrdenie o zaplatenom vízovom poplatku.

V článku 6 ods. 3 dohody sa stanovuje, že:

„3. *Ak členský štát alebo Azerbajdžanská republika pri udeľovaní víz spolupracuje s externým poskytovateľom služieb, tento externý poskytovateľ služieb si môže účtovať poplatok za služby. Tento poplatok bude primeraný nákladom, ktoré externému poskytovateľovi služieb vznikli pri plnení jeho úloh, a neprekročí sumu 30 EUR. Členský*

štát a Azerbajdžanská republika zachová možnosť, aby všetci žiadatelia mohli podávať svoje žiadosti priamo na konzuláte.

Pokiaľ ide o Úniu, externý poskytovateľ služieb vykonáva svoju činnosť v súlade s vízovým kódexom a plne dodržiava právne predpisy Azerbajdžanskej republiky.

Pokiaľ ide o Azerbajdžanskú republiku, externý poskytovateľ služieb vykonáva svoju činnosť v súlade s právnymi predpismi Azerbajdžanskej republiky a členských štátov EÚ.“

Pokiaľ ide o spôsoby spolupráce s externými poskytovateľmi služieb, článok 43 vízového kódexu uvádza podrobné informácie týkajúce sa ich úloh.

2.1.2. Lehota na spracovanie žiadostí o víza.

V článku 7 dohody sa stanovuje, že:

„1. Diplomatické misie a konzulárne miesta členských štátov a Azerbajdžanskej republiky rozhodnú o žiadosti o vydanie víza do 10 kalendárnych dní odo dňa prijatia žiadosti a dokladov potrebných pre vydanie víza.

2. Lehotu na prijatie rozhodnutia o žiadosti o vízum možno v individuálnych prípadoch predĺžiť až na 30 kalendárnych dní, najmä ak je potrebné ďalšie preskúmanie žiadosti.

3. Lehotu na prijatie rozhodnutia o žiadosti o vízum možno v naliehavých prípadoch skrátiť na dva pracovné dni alebo menej.“

Rozhodnutie o žiadosti o vízum sa v zásade prijme do 10 kalendárnych dní od dátumu podania žiadosti, ktorá sa považuje za prípustnú.

Túto lehotu možno v jednotlivých prípadoch predĺžiť najviac na 30 kalendárnych dní, najmä ak je potrebné ďalšie posúdenie žiadosti alebo v prípadoch zastupovania, v ktorom sa vedú konzultácie s orgánmi zastúpeného členského štátu.

Všetky tieto lehoty začínajú plynúť až vtedy, keď je spis so žiadosťou úplný, t. j. od dátumu prijatia žiadosti o vízum a sprievodných dokladov.

V prípade diplomatických misií a konzulárnych úradov, ktoré majú systém pridelovania termínov na stretnutie, sa v zásade do času na vybavenie žiadosti nezapočítava čas čakania na pridelenie termínu stretnutia. Túto otázku, ako aj iné praktické aspekty podávania žiadosti o vízum, upravuje vízový kódex (článok 9) a migračný kódex Azerbajdžanskej republiky.

„Ak sa vyžaduje podanie žiadostí na osobnom stretnutí, takéto stretnutie sa uskutoční spravidla do dvoch týždňov odo dňa, keď bolo o takúto schôdzku požiadané.“

Pri stanovovaní termínu stretnutia je vzhľadom na vykonávanie článku 7 ods. 3 dohody potrebné zohľadniť prípadnú naliehavosť, na ktorú upozornil žiadateľ o vízum. Rozhodnutie o skrátení lehoty na prijatie rozhodnutia o žiadosti o vízum prijíma konzulárny úradník.

„V odôvodnených a naliehavých prípadoch (napríklad keď žiadosť o vízum nebolo možné podať skôr z dôvodov, ktoré nemohol žiadateľ predvídať), môže konzulárny úrad žiadateľom umožniť podanie žiadosti buď bez schôdzky, alebo sa schôdzka uskutoční bezodkladne.“

2.1.3. Odchod z krajiny v prípade straty dokladov

V článku 8 dohody sa stanovuje, že:

„Občania Európskej únie a Azerbajdžanskej republiky, ktorí stratili doklady totožnosti alebo ktorým boli počas pobytu na území Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov odcudzené, môžu opustiť územie Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov bez víza alebo iného povolenia na základe platných dokladov totožnosti oprávňujúcich prekročiť hranice vydaných diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky.“

V prípade straty alebo odcudzenia dokladov totožnosti postačia na odchod z územia Azerbajdžanskej republiky alebo schengenského priestoru platné doklady totožnosti vydané diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom oprávňujúce držiteľov víz na prekročenie hranice. Orgány hostiteľskej krajiny nemôžu očakávať od držiteľa víz alebo konzulárneho úradu žiadne iné doklady, povolenia ani formality.

2.1.4. Predĺženie platnosti víza vo výnimočných prípadoch

V článku 9 dohody sa stanovuje, že:

„Občanom Európskej únie a Azerbajdžanskej republiky, ktorí nemôžu opustiť územie Azerbajdžanskej republiky alebo územie členských štátov v lehote stanovenej vo víze z dôvodu force majeure, sa platnosť víza a/alebo v ňom stanovená dĺžka pobytu bezplatne predĺži v súlade s právnymi predpismi platnými v Azerbajdžanskej republike alebo v hostiteľskom štáte o čas, ktorý je potrebný na ich návrat do štátu trvalého pobytu.“

Pokiaľ ide o možnosť predĺženia platnosti víza v prípadoch odôvodnených osobných dôvodov, ak držiteľ víza nemá možnosť opustiť územie členského štátu do dátumu uvedeného na vízovej nálepke, uplatňujú sa ustanovenia článku 33 vízového kódexu, pokiaľ sú zlučiteľné s dohodou. Platnosť víza sa v prípade *force majeure* alebo z humanitárnych dôvodov predlžuje bezplatne.

Pokiaľ ide o Azerbajdžanskú republiku, na otázky týkajúce sa predĺženia dočasného pobytu cudzincov v Azerbajdžanskej republike sa uplatňuje migračný kódex.

Rozhodnutie o predĺžení dočasného pobytu cudzincov v Azerbajdžanskej republike je oficiálny doklad povoľujúci cudzincom dočasne sa zdržiavať v Azerbajdžanskej republike.

Cudzinci s predĺženým dočasným pobytom v Azerbajdžanskej republike môžu opustiť túto krajinu na hraničných priechodoch na štátnych hraniciach, keď predložia pasy alebo iné doklady oprávňujúce na prekročenie hraníc a rozhodnutie o predĺžení dočasného pobytu.

2.2. Nové pravidlá, ktoré sa vzťahujú na určité kategórie žiadateľov o víza

2.2.1. Písomné dokumenty potvrdzujúce účel cesty

Kategóriám osôb uvedeným v článku 4 ods. 1 dohody budú na preukázanie účelu cesty postačovať určené listinné dôkazy. Ako sa uvádza v článku 4 ods. 3, nebude sa vyžadovať žiadne ďalšie odôvodnenie, pozvanie alebo potvrdenie týkajúce sa účelu cesty.

To však neznamená výnimku zo všeobecnej požiadavky osobného dostavenia sa pri predkladaní žiadosti o vízum a sprievodných dokladov, ktoré sa týka spôsobov pokrytia životných nákladov, ktorá zostáva nedotknutá.

Ak v jednotlivých prípadoch pretrvávajú pochybnosti o pravosti dokladu potvrdzujúceho účel cesty, podľa článku 21 ods. 8 vízového kódexu a migračného kódexu Azerbajdžanskej republiky môže byť žiadateľ o vízum pozvaný na dodatočný rozhovor na veľvyslanectvo/konzulát, kde sa mu môžu položiť otázky týkajúce sa skutočného účelu pobytu alebo plánovaného návratu žiadateľa. V takýchto individuálnych prípadoch môže žiadateľ o vízum na základe vlastnej úvahy predložiť dodatočné doklady alebo o to môže vo výnimočných prípadoch požiadať konzulárny úradník. Takýto postup sa však nemá uplatňovať systematicky a bude ho pozorne sledovať spoločný výbor.

Originál dokladu vyžadovaný podľa článku 4 ods. 1 dohody sa v zásade predkladá spolu so žiadosťou o vízum. Konzulát však môže začať spracúvať žiadosť o vízum na základe faksimile alebo kópií dokladu. Konzulát však môže v prípade prvej žiadosti o vízum požadovať originál dokladu a požiada oň v individuálnych prípadoch, v ktorých existujú pochybnosti.

Na kategórie osôb, ktoré nie sú uvedené v článku 4 dohody, napríklad na turistov, sa naďalej uplatňujú všeobecné pravidlá týkajúce sa dokladov preukazujúcich účel ich cesty. To isté platí aj pre doklady týkajúce sa súhlasu rodičov s cestou detí mladších ako 18 rokov.

Schengenské pravidlá alebo vnútroštátne právne predpisy sa uplatňujú na záležitosti, ktoré nie sú upravené v ustanoveniach tejto dohody, ako je uznávanie cestovných dokladov a záruky týkajúce sa návratu a dostatočných prostriedkov na pokrytie nákladov.

„Článok 4 – Písomné dokumenty potvrdzujúce účel cesty

1. Na preukázanie účelu cesty na územie druhej zmluvnej strany sú pre nasledujúce kategórie občanov Únie a Azerbajdžanskej republiky postačujúce tieto doklady:

a) pre blízkych príbuzných – manželských partnerov, deti (vrátane adoptovaných), rodičov (vrátane opatrovníkov), starých rodičov a vnúčatá – občanov Európskej únie s riadnym pobytom na území Azerbajdžanskej republiky, občanov Azerbajdžanskej republiky s riadnym pobytom na území členských štátov, občanov Európskej únie s pobytom na území členského štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, a občanov Azerbajdžanskej republiky s pobytom na území Azerbajdžanskej republiky;

– písomná žiadosť hostiteľskej osoby;“

Pravosť podpisu pozývajúcej osoby musí potvrdiť príslušný orgán v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi krajiny bydliska. Pozvánky by mali byť potvrdené príslušným orgánom.

Toto ustanovenie sa takisto uplatňuje na rodinných príslušníkov pracovníkov diplomatických misií a konzulátov, ktorí cestujú na účely rodinnej návštevy v dĺžke 90 dní na územie členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky, s výnimkou potreby preukázať legálny pobyt a rodinné väzby.

„b) pre členov oficiálnych delegácií vrátane stálych členov takýchto delegácií, ktorí sa na oficiálne pozvanie adresované členským štátom, Európskej únii alebo Azerbajdžanskej republike zúčastňujú na oficiálnych stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj udalostiach organizovaných

medzivládnyimi organizáciami na území Azerbajdžanskej republiky alebo niektorého členského štátu;

- *list vydaný príslušným orgánom členského štátu alebo Azerbajdžanskej republiky alebo inštitúciou Európskej únie potvrdzujúci, že žiadateľ je členom tejto delegácie alebo stálym členom delegácie cestujúcim na územie druhej zmluvnej strany s cieľom zúčastniť sa na uvedených podujatiach, spolu s kópiou oficiálneho pozvania;*

Meno žiadateľa sa musí uviesť v liste vydanom príslušným orgánom, v ktorom sa potvrdzuje, že daná osoba je členom delegácie a cestuje na územie druhej zmluvnej strany s cieľom zúčastniť sa na oficiálnom stretnutí. Meno žiadateľa nemusí byť uvedené v oficiálnej pozvánke na stretnutie, aj keď môže byť, ak je oficiálna pozvánka adresovaná konkrétnej osobe.

Toto ustanovenie sa vzťahuje na členov oficiálnych delegácií bez ohľadu na typ pasu (služobný alebo bežný pas), ktorý vlastní.

„c) pre podnikateľov a zástupcov podnikateľských organizácií:

- *písomná žiadosť od hostiteľskej právnickej osoby alebo spoločnosti, organizácie alebo úradu alebo pobočky takejto právnickej osoby alebo spoločnosti, štátnych alebo miestnych orgánov Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov alebo organizačných výborov obchodných a priemyselných výstav, konferencií a sympózií, ktoré sa konajú na území Azerbajdžanskej republiky alebo jedného z členských štátov, podpísaná príslušnými orgánmi v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;*

Okrem uvedeného, národný obchodný register vydá doklad potvrdzujúci existenciu daných obchodných organizácií.

„d) pre vodičov medzinárodnej nákladnej a osobnej dopravy, ktorí uskutočňujú svoju činnosť medzi územím Azerbajdžanskej republiky a členských štátov s vozidlami registrovanými v členských štátoch alebo v Azerbajdžanskej republike:

- *písomná žiadosť od vnútroštátneho združenia (zväzu) dopravcov Azerbajdžanskej republiky alebo vnútroštátnych združení dopravcov členských štátov vykonávajúcich medzinárodnú cestnú prepravu, s uvedením účelu, dĺžky a počtu ciest;*

Združenie oprávnené vydávať písomnú žiadosť je národné združenie krajiny pôvodu vodiča. Písomné žiadosti môžu vydávať aj regionálne alebo iné pobočky národných združení členských štátov.

„e) pre žiakov, študentov, študentov postgraduálneho štúdia a ich sprevádzajúcich učiteľov, ktorí cestujú na účely štúdia alebo vzdelávacích školení, vrátane ciest v rámci výmenných programov a iných školských aktivít:

- *písomná žiadosť alebo potvrdenie o zápise od hostiteľskej univerzity, akadémie, inštitútu, fakulty alebo školy alebo študentský preukaz alebo potvrdenie o zapísaných predmetoch;“*

Študentský preukaz možno uznať ako odôvodnenie účelu cesty len vtedy, ak ho vydala hostiteľská univerzita, vysoká škola alebo škola, kde sa má štúdium alebo vzdelávacie školenie uskutočniť;

„f) *pre účastníkov vedeckých, akademických, kultúrnych alebo umeleckých činností vrátane univerzitných a iných výmenných programov:*

- *písomná žiadosť hostiteľskej organizácie o účasť na týchto aktivitách;“*

„g) *pre novinárov a technický personál pracovne sprevádzajúci novinárov:*

- *certifikát alebo iný doklad vydaný profesijnou organizáciou alebo zamestnávateľom žiadateľa, preukazujúci, že dotknutá osoba je kvalifikovaný novinár, a potvrdzujúci, že účelom cesty je výkon novinárskej práce alebo preukazujúci, že daná osoba je členom technického personálu, ktorý novinára pracovne sprevádza;“*

Táto kategória sa nevzťahuje na novinárov na voľnej nohe a ich asistentov.

Je potrebné predložiť potvrdenie alebo iný doklad vydaný profesijnou novinárskou organizáciou alebo zamestnávateľom žiadateľa, ktorý preukazuje, že žiadateľ je profesionálny novinár alebo *osoba plniaca úlohu odborného sprievodu*, a ktorý potvrdzuje, že účelom cesty je výkon novinárskej práce alebo pomoc pri takejto práci.

„h) *pre účastníkov medzinárodných športových podujatí a ich odborný sprievod:*

- *písomná žiadosť hostiteľskej organizácie, príslušných orgánov, národných športových federácií členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky alebo národného olympijského výboru Azerbajdžanskej republiky alebo národných olympijských výborov členských štátov;“*

Zoznam sprevádzajúcich osôb v prípade medzinárodných športových akcií sa obmedzí na osoby, ktoré sprevádzajú športovcov ako ich odborný sprievod: tréneri, maséri, zdravotnícky personál a predseda športového klubu. To znamená, že fanúšikovia sa nebudú považovať za sprevádzajúce osoby;

„i) *pre účastníkov oficiálnych výmenných programov organizovaných partnerskými mestami:*

- *písomná žiadosť vedúceho predstaviteľa správy/starostu týchto obcí a miest;*

Vedúcim úradu mesta či obce alebo starostom mesta či obce, ktorý je oprávnený vydávať písomnú žiadosť, je vedúci úradu mesta či obce alebo starosta mesta či obce hostiteľského mesta či obce, kde sa majú partnerské činnosti uskutočniť. Táto kategória zahŕňa iba oficiálne partnerské projekty.

- j) *pre osoby cestujúce zo zdravotných dôvodov a osoby, ktoré ich musia sprevádzať:*
- *úradný doklad zdravotníckeho zariadenia potvrdzujúci nevyhnutnosť lekárskeho ošetrovania v tomto zariadení a potrebu, aby bola osoba sprevádzaná a doklad o dostatočných finančných prostriedkoch na úhradu tohto lekárskeho ošetrovania.“*

Predloží sa doklad vydaný zdravotníckym zariadením potvrdzujúci tieto tri prvky (nevyhnutnosť lekárskeho ošetrovania v tomto zariadení, potrebu, aby bola osoba sprevádzaná, a doklad o dostatočných finančných prostriedkoch na úhradu tohto lekárskeho ošetrovania, napr. doklad o platbe vopred).

„k) *pre príslušníkov slobodných povolání, ktorí sa zúčastňujú na medzinárodných výstavách, konferenciách, sympóziách, seminároch alebo iných podobných podujatiach organizovaných na území Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov:*

- *písomná žiadosť hostiteľskej organizácie potvrdzujúca, že príslušná osoba sa zúčastňuje na tomto podujatí;*

l) *pre zástupcov organizácií občianskej spoločnosti, ktorí cestujú na účely vzdelávacích školení, seminárov, konferencií, a to aj v rámci výmenných programov:*

- *písomná žiadosť vydaná hostiteľskou organizáciou, potvrdenie, že osoba zastupuje organizáciu občianskej spoločnosti a potvrdenie o zriadení danej organizácie z príslušného registra vydané štátnym orgánom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;“*

Musí sa predložiť dokument od organizácie občianskej spoločnosti potvrdzujúci, že žiadateľ zastupuje túto organizáciu.

Na členov organizácií občianskej spoločnosti sa dohoda nevzťahuje.

„m) *pre blízkyh navštevujúcich pohrebné obrady:*

- *úradný doklad potvrdzujúci úmrtie, ako aj rodinný alebo iný vzťah medzi žiadateľom a zosnulým;“*

n) *pre návštevníkov vojenských a občianskych cintorínov:*

- *úradný doklad potvrdzujúci existenciu a udržiavanie hrobu, ako aj rodinný alebo iný vzťah medzi žiadateľom a pochovaným.“*

V dohode sa nespresňuje, orgány ktorej krajiny by mali vydať uvedený úradný doklad: orgány krajiny, kde sa nachádza cintorín, alebo orgány krajiny, v ktorej má pobyt osoba, ktorá si praje navštíviť cintorín. Malo by sa akceptovať, že tento úradný doklad by mohli vydať príslušné orgány oboch krajín.

Musí sa predložiť uvedený úradný doklad potvrdzujúci existenciu a udržiavanie hrobu, ako aj rodinný alebo iný vzťah medzi žiadateľom a pochovaným.

Dôležité: Dohoda nevytvára žiadne nové pravidlá zodpovednosti fyzických alebo právnických osôb vydávajúcich písomné žiadosti. V prípade vydania nepravdivej žiadosti sa uplatnia právne predpisy EÚ/vnútroštátne právne predpisy.

2.2.2. Udeľovanie víz na viac vstupov.

V prípadoch, keď žiadateľ o vízum musí často cestovať na územie členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky, môžu sa vydať krátkodobé víza na niekoľko vstupov za predpokladu, že celková dĺžka týchto návštev neprekročí 90 dní počas obdobia 180 dní.

V článku 5 dohody sa stanovuje, že:

„1. Diplomatické misie a konzulárne miesta členských štátov a Azerbajdžanskej republiky vydávajú viacnásobné víza platné až päť rokov pre tieto kategórie občanov:

- a) manželských partnerov, deti (vrátane adoptovaných) vo veku do 21 rokov alebo závislé, rodičov (vrátane opatrovníkov), ktorí navštevujú občanov Európskej únie s riadnym pobytom na území Azerbajdžanskej republiky alebo občanov Azerbajdžanskej republiky s riadnym pobytom v členských štátoch alebo občanov Európskej únie s pobytom na území členských štátov, ktorých sú štátnymi príslušníkmi, alebo občanov Azerbajdžanskej republiky s pobytom na území Azerbajdžanskej republiky;*
- b) pre stálych členov oficiálnych delegácií, ktorí sa na základe oficiálneho pozvania adresovaného členským štátom, Európskej únii alebo Azerbajdžanskej republike, budú zúčastňovať na stretnutiach, konzultáciách, rokovaní alebo výmenných programoch, prípadne na podujatiach medzivládnych organizácií na území Azerbajdžanskej republiky alebo jedného z členských štátov;*

Odchylné od prvej vety, ak potreba alebo zámer cestovať často alebo pravidelne sú zjavne obmedzené na kratšie obdobie, platnosť viacnásobných vstupných víz sa obmedzí iba na toto obdobie, predovšetkým keď:

- v prípade osôb uvedených v písmene a) obdobie platnosti povolenia na riadny pobyt pre občanov Azerbajdžanskej republiky s riadnym pobytom v jednom z členských štátov alebo pre občanov Únie s riadnym pobytom v Azerbajdžanskej republike, a*
- v prípade osôb uvedených v písmene c) obdobie, počas ktorého sú v postavení stáleho člena oficiálnej delegácie,*

je kratšie ako päť rokov. “

Vzhľadom na profesijný status týchto kategórií osôb alebo ich rodinný vzťah s občanom Azerbajdžanskej republiky, ktorý sa oprávnené zdržiava na území členských štátov, s občanom EÚ, ktorý sa oprávnené zdržiava na území Azerbajdžanskej republiky, alebo s občanom EÚ s bydliskom v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, je odôvodnené udeliť víza na viac vstupov s platnosťou päť rokov alebo obmedzené na funkčné obdobie alebo na obdobie ich oprávneného pobytu, ak trvajú menej ako 5 rokov.

Osoby, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 1 písm. a) dohody, musia predložiť doklad o oprávnenom pobyte pozývajúcej osoby.

Pokiaľ ide o osoby, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 1 písm. b) dohody, mali by predložiť potvrdenie o svojom profesijnom postavení a dĺžke svojho funkčného obdobia.

Toto ustanovenie sa nevzťahuje na osoby, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 1 písm. b) dohody, ak sú oslobodené od vízovej povinnosti podľa tejto dohody, t. j. ak sú držiteľmi diplomatického pasu.

Ak sú potreba alebo zámer často alebo pravidelne cestovať jasne obmedzené na kratšie obdobie, platnosť víza na viac vstupov sa obmedzí na toto obdobie.

„2. Diplomatické misie a konzulárne miesta členských štátov a Azerbajdžanskej republiky udeľujú vstupné víza na viac vstupov platné jeden rok nasledujúcim kategóriám občanov, ktorým počas predchádzajúceho roku bolo udelené aspoň jedno vízum, ktoré využili v súlade s právnymi predpismi o vstupe a pobyte v navštevovanom štáte:

a) študentom a študentom postgraduálneho štúdia, ktorí pravidelne cestujú na účely štúdia alebo

vzdelávacieho školenia, vrátane ciest v rámci výmenných programov;

b) novinárom a technickému personálu pracovne sprevádzajúci novinárov;

c) účastníkom oficiálnych výmenných programov organizovaných partnerskými mestami;

d) pre vodičov medzinárodnej nákladnej a osobnej dopravy, ktorí uskutočňujú svoju činnosť medzi územím Azerbajdžanskej republiky a členských štátov s vozidlami registrovanými v členských štátoch alebo v Azerbajdžanskej republike;

e) osobám, ktoré musia cestovať pravidelne zo zdravotných dôvodov, a osobám, ktoré ich musia sprevádzať;

f) príslušníkom slobodných povolání, ktorí sa zúčastňujú na medzinárodných výstavách, konferenciách, sympóziách, seminároch alebo iných podobných podujatiach a ktorí pravidelne cestujú do Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov;

g) zástupcom organizácií občianskej spoločnosti, ktorí pravidelne cestujú do Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov na vzdelávacie školenia, semináre, konferencie, a to aj v rámci výmenných pobytov;

h) účastníkom vedeckých, kultúrnych a umeleckých aktivít, vrátane univerzitných a iných výmenných programov, ktorí pravidelne cestujú do Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov;

i) účastníkom medzinárodných športových podujatí a ich odbornému sprievodu;

j) členom oficiálnych delegácií, ktorí sa na základe oficiálneho pozvania adresovaného členským štátom, Európskej únii alebo Azerbajdžanskej republike, budú zúčastňovať na stretnutiach, konzultáciách, rokovaníach alebo výmenných programoch, prípadne na podujatiach medzivládnych organizácií na území Azerbajdžanskej republiky alebo jedného z členských štátov;

k) podnikateľom a zástupcom obchodných organizácií, ktorí pravidelne cestujú do Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov.

Odchylné od prvej vety, ak potreba alebo zámer cestovať často alebo pravidelne sú zjavne obmedzené na kratšie obdobie, platnosť víz na viac vstupov sa obmedzí iba na toto obdobie.“

Víza na viac vstupov platné jeden rok sa v zásade vydávajú pre uvedené kategórie osôb, ak v priebehu predchádzajúceho roka (12 mesiacov) získal žiadateľ o vízum aspoň jedno vízum, využil ho v súlade s právnymi predpismi o vstupe a pobyte v navštevovanom štáte či štátoch (napríklad neprekročil povolenú dĺžku pobytu) a ak existujú dôvody pre žiadosť o vízum na viac vstupov.

V prípadoch, keď nie je opodstatnené udeliť vízum platné jeden rok (napríklad ak výmenný program trvá menej ako jeden rok alebo osoba nemá potrebu cestovať počas celého roka), bude platnosť víza kratšia ako jeden rok za predpokladu, že ostatné podmienky na udelenie víza sú splnené.

3. *Diplomatické misie a konzulárne miesta členských štátov vydávajú vstupné víza na viac vstupov platné najmenej dva roky a najviac päť rokov kategóriám osôb uvedeným v odseku 2 tohto článku, ktorí počas predchádzajúcich dvoch rokov využili jednoročné víza na viac vstupov v súlade s právnymi predpismi o vstupe a pobyte v navštevovanom štáte, ak potreba alebo zámer cestovať často alebo pravidelne sú zjavne obmedzené na kratšie obdobie, pričom v takom prípade sa platnosť víz na viac vstupov obmedzí iba na toto obdobie.*

4. *Celková dĺžka pobytu osôb uvedených v odsekoch 1 až 3 tohto článku na území členských štátov alebo Azerbajdžanskej republiky neprekročí 90 dní počas doby 180 dní.“*

Víza na viac vstupov platné dva až päť rokov sa vydajú pre kategórie uvedené v článku 5 ods. 2 dohody pod podmienkou, že v priebehu predchádzajúcich dvoch rokov (24 mesiacov) využili dve víza na viac vstupov platné jeden rok v súlade s právnymi predpismi o vstupe a pobyte na území navštevovaného štátu či štátov a že dôvody pre žiadosť o vízum na viac vstupov sú stále platné. Je potrebné poznamenať, že vízum s platnosťou od 2 do 5 rokov sa vydáva iba vtedy, ak boli žiadateľovi o vízum v predchádzajúcich dvoch rokoch vydané dve víza platné jeden rok – nie však na kratšie obdobie, a tieto víza využil v súlade s právnymi predpismi o vstupe a pobyte na území navštevovaného štátu či štátov. Na základe posúdenia každej žiadosti o vízum rozhodnú diplomatické misie a konzulárne úrady o období platnosti týchto víz, t. j. od dvoch do piatich rokov.

Ak žiadateľ nevyužil predchádzajúce vízum, neexistuje povinnosť udeliť vízum na viac vstupov.

2.2.3. Držitelia diplomatických pasov.

V článku 10 dohody sa stanovuje, že:

„1. *Občania Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov, môžu vstúpiť na územie Azerbajdžanskej republiky alebo členských štátov, opustiť ho alebo ním prechádzať bez víz.*

2. *Osoby uvedené v odseku 1 tohto článku sa môžu zdržiavať na území Azerbajdžanskej republiky alebo na územiach členských štátov bez víz najviac 90 dní počas obdobia 180 dní.“*

Dohoda sa nevzťahuje na postupy pre vysielanie diplomatov do členských štátov. V týchto prípadoch sa použije bežný akreditačný postup.

III. SPOLUPRÁCA V OBLASTI CESTOVNÝCH DOKLADOV

V spoločnom vyhlásení pripojenom k dohode sa zmluvné strany dohodli, že spoločný výbor zriadený podľa článku 12 posudzuje v rámci monitorovania vykonávania tejto dohody vplyv, ktorý má úroveň bezpečnosti príslušných cestovných dokladov na fungovanie tejto dohody. Na tento účel sa zmluvné strany zaviazali, že si budú pravidelne vymieňať informácie o opatreniach, ktoré prijali, aby sa vyhli zvýšeniu množstva cestovných dokladov, a rozvíjať technické aspekty bezpečnosti cestovných dokladov, ako aj že si budú pravidelne vymieňať informácie o procese personalizácie vydávania cestovných dokladov.

IV. ŠTATISTIKA

S cieľom umožniť spoločnému výboru zriadenému touto dohodou účinné monitorovanie vykonávania dohody, diplomatické misie a konzulárne úrady členských štátov by mali Komisii každých 6 mesiacov predložiť štatistické údaje, ak je to možné, najmä:

- počet zamietnutých víz;
- počet udelených víz na viac vstupov,
- obdobie platnosti udelených víz na viac vstupov,
- počet víz udelených bez poplatkov.
